

Grodzisk Mazowiecki

www.grodzisk.pl

Grodzisk Mazowiecki to gmina godna zaufania, otwarta na nowe inicjatywy gospodarczo-inwestycyjne, zapewniająca inwestorom przyjazny klimat oraz profesjonalną obsługę. Fakt ten potwierdzają uzyskane statuetki w tak prestiżowych konkursach, jak: Teraz Polska, Mazowiecka Gmina Roku, Gmina Fair Play, Samorząd Przyjazny Przedsiębiorczości czy tytuł Najlepsza Gmina w Polsce przyznany w rankingu dziennika „Rzeczpospolita” w 2009 r.

Grodzisk Mazowiecki is a municipality that can be trusted, is open to new business and investment and provides investors with a friendly and professional atmosphere of co-operation. This has been proven by awards received from prestigious competitions such as: Teraz Polska (Poland's turn now award), Mazowiecka Gmina Roku (Mazovian Municipality of the Year award), Gmina Fair Play (A Fair Play Municipality award), Samorząd Przyjazny Przedsiębiorczości (Friendly Self-Government Initiative award) and Najlepsza Gmina w Polsce (the Best Municipality and Town in Poland award) in "Rzeczpospolita" newspaper ranking in 2009.

Mazowiecka Gmina Roku 2012

W 2012r. gmina Grodzisk Mazowiecki otrzymała złotą statuetkę „Mazowieckiego Orła” i tytuł „Mazowiecka Gmina Roku 2012”.

In 2012 the municipality of Grodzisk Mazowiecki received the gold statue "Mazovian Eagle" and the title "The Mazovian Municipality of the Year 2012".

Przechadzając się ulicami Grodziska Mazowieckiego, patrzę jak nasze miasto nieustannie się zmienia. Architektura staje się coraz ciekawsza, cieszą oczy kolorowe witryny, wszechobecna zieleń czy rozpięte na ścianach domów obrazy ulicznej galerii Józefa Chełmońskiego.

Z dumą myślę o mieszkańcach gminy Grodzisk Mazowiecki, którzy aktywnie uczestniczą w życiu miasta, stają się jego częścią, współtworzą klimat, tak charakterystyczny dla tego miejsca i czasu. Nasze miasto pulsuje życiem, a wszystkim udziela się potrzeba działania.

Korzystając z przyjaznego klimatu dla przedsiębiorczości i atrakcyjnego położenia w bliskim sąsiedztwie Warszawy, kolejni inwestorzy tworzą nowe miejsca pracy i rozwijają potencjał gospodarczy gminy.

Perspektywy rozwoju gminy są bardzo obiecujące i pozwalają nam z optymizmem patrzeć w przyszłość w oczekiwaniu dalszych korzystnych przemian.

Gorąco zapraszam do odwiedzenia Grodziska Mazowieckiego, a nawet do związania się z naszą gminą. Naprawdę warto.

As I walk through the streets of Grodzisk Mazowiecki, I can see how our town is constantly changing. The architecture is becoming more and more attractive: the colourful shop windows, the omni-present greenery or the billboard pictures of the painter, Józef Chełmoński, mounted on the houses' exterior walls in the town centre are a real pleasure to see.

I think of the inhabitants of the municipality of Grodzisk Mazowiecki with great pride. They actively participate in town life and become a part of it, creating the atmosphere so characteristic of this town and times. Our town is pulsating with life and everyone shares a strong need to make things happen.

Successive investors are taking advantage of the business-friendly environment and attractive location of Grodzisk Mazowiecki, just a stone's throw away from neighbouring Warsaw. These investors are creating new employment prospects and are contributing to the municipality's business potential.

The municipality's development prospects are very promising and allow us to look to the future with optimism in anticipation of further advantageous changes.

You are warmly welcome to visit Grodzisk Mazowiecki and encouraged to make ties with our municipality. It is truly worth it.

Grzegorz Benedyckiński
Burmistrz Grodziska Mazowieckiego
Mayor of Grodzisk Mazowiecki

Grodzisk Mazowiecki

Grodzisk Mazowiecki leży w centralnej Polsce, na Nizinie Środkowo-Mazowieckiej, blisko głównych szlaków komunikacyjnych i liczących się centrów ekonomicznych. To usytuowanie zapewnia nie tylko szybkie połączenie z największym rynkiem stołecznym (30 km do centrum Warszawy), ale daje możliwość łatwego dojazdu do Łodzi, Katowic, Krakowa, Poznania i Gdańska. Istotne znaczenie dla miasta ma przebiegająca przez teren gminy autostrada A2 Berlin - Moskwa.

Na przełomie XIX i XX w. Grodzisk Mazowiecki był znanym ośrodkiem letniskowym. Pozostałościami po tym są piękne wille i budynek zakładu hydropatycznego. Z czasem zmieniał się charakter miasta. Dzięki poprowadzeniu kolei Warszawsko-Wiedeńskiej, a następnie drugiej linii kolejowej (obecnie WKD), zachowując niepowtarzalne walory przyrodnicze, stało się nowoczesnym ośrodkiem przemysłowym i miejscem przyjaznym mieszkańcom.

Gmina Grodzisk Mazowiecki jest jednym z najatrakcyjniejszych w Polsce miejsc do osiedlania się oraz do prowadzenia działalności gospodarczej. Ma na to wpływ mała odległość do stolicy, walory przyrodnicze okolicy, rozbudowana infrastruktura drogową i komunalną oraz polityka władz gminy.

W ostatnich latach powstało w Grodzisku Mazowieckim wiele obiektów sportowych, nowoczesny szpital oraz Centrum Kultury, gdzie mieści się również siedziba lokalnego radia Bogoria. Wybudowano wiele osiedli mieszkaniowych i obiektów użyteczności publicznej.

W krajobraz kulturalny miasta i gminy wpisało się wiele cyklicznych wydarzeń artystycznych i sportowych. Niektóre z nich to: Międzynarodowy Turniej Futsalu Juniorów, Festiwal Nasza Strona (M) rocka - przegląd zespołów rockowych, Międzynarodowy Jarmark Produktów Regionalnych.

Tereny wokół Grodziska Mazowieckiego to miejsca o wysokich walorach przyrodniczych - cennych dla tych z Państwa, którzy pragną dla swoich rodzin czystego środowiska, bezpieczeństwa i ciszy.

Grodzisk Mazowiecki is situated in central Poland, in the heart of low land Mazovia, close to main transport links and important financial centres. This ideal location not only guarantees quick connections with the largest business market in the capital city (30 km from the centre of Warsaw), but also allows for easy access to Łódź, Katowice, Kraków, Poznań and Gdańsk. Running through the commune Berlin to Moscow A2 motorway is of significant importance for the Town.

At the turn of the 19th and 20th centuries, the town was a renowned leisure retreat. The remains of this are the beautiful villas and the hydrotherapy establishment. As the time passed the characteristics of Grodzisk Mazowiecki have changed. Thanks to the Warsaw-Vienna railway link, followed by the Electric Access Railway (WKD), Grodzisk Mazowiecki has become a modern business centre and a friendly town for its inhabitants, while still maintaining its unique natural value.

The municipality of Grodzisk Mazowiecki is one of the most attractive locations to settle in Poland and in turn, an extremely successful and popular choice for setting up new businesses. Its main attributes are: its close proximity to the capital city, the beauty of the surrounding countryside, well-developed road and municipal infrastructure, as well as the policies of the municipal government.

In recent years Grodzisk Mazowiecki has witnessed the opening of many sporting facilities, a modern hospital and the Cultural Centre, which is home to its very own local radio station "Bogoria". Many residential housing estates and public facilities have also been built.

The town and municipality have organized and hosted a series of successful cultural and sports events. To mention but a few are: International Junior Indoor Soccer Tournament, Nasza Strona Rock Festival - a review of rock bands, International Fair of Regional Products.

The surrounding areas of Grodzisk Mazowiecki are full of nature's wonders - precious to those who long for a cleaner environment, security and quietness.

Otwarcie 14 czerwca 1845 roku pierwszego odcinka Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej, szybkiego połączenia Grodziska Mazowieckiego z Warszawą, a następnie drugiej linii kolejowej (obecnie WKD) przyczyniło się do dynamicznego rozwoju miasta. / The opening on 14th June 1845 of the first section of the Warsaw-Vienna railway line, providing a quick connection from Grodzisk Mazowiecki to Warsaw, followed by the second railway line (WKD) contributed to the dynamic growth and development of the town.

Gmina w liczbach - dane na dzień 31.12.2012 r. / The municipality's facts and figures as of 31.12.2012

W skład gminy wchodzi Grodzisk Mazowiecki oraz 35 wsi. / The municipality consists of Grodzisk Mazowiecki and 35 villages.

Powierzchnia / Area - 107 km²

Ogólna liczba ludności gminy wynosi 41 299, w tym: / Total number of inhabitants has reached 41,299 including:

- mieszkańcy miasta / town dwellers - 28 689

- mieszkańcy terenów wiejskich / rural inhabitants - 12 610

Zarejestrowanych jest ponad 5 000 firm / There are over 5,000 companies registered in the municipality

Odległości drogowe / Distance by road:

- Warszawa - 30 km; Łódź - 106 km; Poznań - 286 km; Gdańsk - 331 km; Kraków - 268 km

Z kart historii

Dzieje grodu, osady, a potem miasta Grodziska sięgają początków państwa polskiego. Wtedy to na mazowieckiej równinie, pośród bagnistej puszczy, nad rzeką Mrowną pojawiło się grodzisko. Gród obronny, umocniony ziemnym walem i palisadą, otoczony fosą i strzeżony przez drużynę wojów dawał schronienie okolicznym mieszkańcom, stanowiąc zarazem ośrodek władzy administracyjnej. Na przełomie XIII i XIV wieku w pobliżu dawnej warowni, przy lokalnym szlaku handlowym powstała osada targowa, należąca do rodu Grodziskich herbu Ostoja. Około roku 1355 Tomasz Grodziski ufundował we wsi pierwszy drewniany kościół, a w połowie wieku XV utworzona została parafia grodziska. Dzięki staraniom kolejnych właścicieli, Okuniów herbu Belina, wieś Grodzisko otrzymała 22 lipca 1522 roku prawa miejskie, nadane przez króla Zygmunta Starego.

Dalszy wzrost miasta powstrzymany został w roku 1540 przez pożar, który zniszczył niemal całkowicie drewnianą zabudowę. Kolejnych zniszczeń dokonały nasilające się w XVII wieku pochody nieprzyjacielskich wojsk oraz nawiedzające miasto klęski głodu i epidemie. W tym trudnym, trwającym przeszło dwa wieki okresie udało się jednak miastu, znajdującemu się wówczas w posiadaniu rodziny Mokronoskich herbu Bogoria, utrzymać status lokalnego ośrodka handlu zbożem.

Przełomowym wydarzeniem okazało się uruchomienie pierwszego odcinka Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej ze stacją w Grodzisku Mazowieckim, otwartego uroczysto 14 czerwca 1845 roku. Dzięki szybkiemu połączeniu z Warszawą miasto weszło

w fazę intensywnego rozwoju, awansując przy tym do rangi ulubionego miejsca wypoczynku mieszkańców stolicy. Wkrótce przedmieścia Grodziska Mazowieckiego zamieniły się w elegancką dzielnicę domów letniskowych, zaś w pobliskich Jordaniowicach wzniesiony został w roku 1884 nowoczesny zakład uzdrowiskowy. Pełną parą ruszył przemysł - zlokalizowane na obrzeżach miasta fabryki pozwoliły Grodziskowi na osiągnięcie pozycji jednego z najprężniej działających podwarszawskich ośrodków przemysłowych.

Po odzyskaniu niepodległości miasto nie tylko uporało się ze skutkami I wojny światowej, ale także pomyślnie wkroczyło w etap samorządności. Wyposażone w drugie połączenie kolejowe ze stolicą, zyskane w roku 1927 w wyniku przeprowadzenia linii Elektrycznej Kolei Dojazdowej, stanowiło chlubny przykład dobrze wykorzystanej wolności. Podczas II wojny światowej Grodzisk Mazowiecki utracił całą swą społeczność żydowską, przybyłą na teren miasta w II połowie XVI wieku, szczególnie silnie reprezentowaną w wieku XIX. W przeddzień zakończenia okupacji hitlerowskiej, 16 stycznia 1945 roku Grodzisk Mazowiecki stał się celem nalotu bombowego dokonanego przez radzieckich lotników. Wśród ofiar bombardowania znaleźli się zarówno mieszkańcy, jak i liczni uciekinierzy ze zniszczonej w Powstaniu Warszawy, którzy znaleźli tu schronienie.

W roku 1990 rozpoczęły pracę - wyłonione w demokratycznych wyborach - władze samorządowe I kadencji.

Akt lokacji miasta Grodziska
Certificate of civic rights
of Grodzisk

Kościół św. Anny na początku XX w.
St. Anne's church at the beginning
of 20th century

Najstarszy zachowany wizerunek
miasta rysunek z II połowy XIX w.

The oldest preserved drawing of
Grodzisk Mazowiecki from the 2nd
half of 19th century

Rynek grodziski około 1910 r.
Town market square around the year 1910

From the pages of history

The history of the fort, village and then Grodzisk Mazowiecki town dates back to the beginnings of the Polish State. At that time, Grodzisk Mazowiecki arose on the Mazovian lowland, among swampy forests on the banks of the Mrovná River. The fort, strengthened by a rampart and palisade, surrounded by a moat and guarded by soldier units, gave shelter to inhabitants and became the administration centre of the local authorities. A market village, located near a trading route, was established next to the old fortress at the turn of 13th and 14th centuries. The village was owned by the Grodziski family Ostoja coat of arms. Around the year 1355, Tomasz Grodziski founded the first wooden church in the local village. Subsequently, in the mid 15th century Grodzisk Parish was established. Due to the efforts of the successors Okuniowie family, Belina coat of arms, Grodzisko village was granted municipality rights on 22nd July 1522 by King Sigismund the First.

Further development of the town was delayed in 1540 by a fire, which almost completely destroyed the wooden buildings, and then by intensive enemy force attacks in 17th century, epidemics and hunger disasters. During these difficult times, which lasted for over two centuries, the town managed to keep its status of a local grain trading center. At that time it was owned by the Mokronoski family Bogoria coat of arms.

The turning point in the town's history was the ceremonial opening on 14th June 1845, of the first part of the Warsaw-Vienna railway with a station in Grodzisk Mazowiecki.

The fast connection with Warsaw contributed to Grodzisk's dynamic development and it became a trip destination and recreation centre for residents of the capital city. Soon, the town's province had transformed into an elegant residential district of summer villas. In 1884, a modern hydrotherapy centre was opened in nearby Jordanowice village. Industries started to operate at full scope and the factories located in the suburbs of the town have allowed Grodzisk to become one of the most resilient industrial centres in the Mazovian region.

After regaining its independence, the town not only handled the consequences of the World War I well, but also successfully entered into the self-government stage. A commendable example of well-used freedom was achieved by the opening in 1927 of another railway line, the Electric Access Railway to Warsaw.

During World War II Grodzisk Mazowiecki lost all of its Jewish community, which grew in the town in the 2nd half of the 16th century and became notably strong in 19th century. The day preceding the end of the German occupation, i.e. 16th January 1945, Grodzisk Mazowiecki was bombed by soviet airplanes. Among the killed were residents as well as many fugitives who had found shelter in the town from the destroyed, by the uprising, Warsaw.

In 1990 the first autonomic municipal government, selected in democratic elections, commenced its work.

Dworzec kolejowy według projektu
R. Millera wybudowany w stylu dworkowym - fotografia z 1924 r.

Railway Station designed by R. Miller, built in manor style
- photograph from the year 1924

Kolejka EKD na ul. 11 Listopada - 1935 r.

Electric Access Railway at
11th Listopada street - year 1935

Główny pawilon
Zakładu Hydropatycznego
w kolorowanej pocztówce
z 1912 r.

Main building
of Hydrotherapy Centre
- coloured poster card dated 1912

Stawy Walczewskich - 1912 r.
Walczewski Ponds - year 1912

Uroki architektury... Architectural gems...

Istotne znaczenie dla krajobrazu miasta ma zabytkowy układ urbanistyczny centrum - budynki przy pl. Wolności i pl. Króla Zygmunta Starego oraz północna część zabudowań ul. H. Sienkiewicza. W latach 1993-1994 ze środków budżetu gminy zmodernizowano całkowicie główną ulicę miasta, wyłączając ją z ruchu drogowego. Wzdłuż ul. 11 Listopada utworzono elegancki, reprezentacyjny pasaż miejski, urozmaicony wieloma skwerami, ławeczkami i ozdobnym oświetleniem. W ostatnich latach wzdłuż grodziskiego deptaka prywatni inwestorzy wybudowali wiele nowych kamienic, które znacznie poprawiły wizerunek miasta. Nad deptakiem wznosi się pomnik Józefa Chełmońskiego, dzieło wybitnego rzeźbiarza, twórcy warszawskiej Nike - Mariana Koniecznego.

Ciekawie prezentuje się architektura dworca PKP, wybudowanego w latach 20-tych XX w., który w 1995 r., z okazji obchodów 150-lecia otwarcia Drogi Żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej, został poddany gruntownemu remontowi. Jest on jednym z najpiękniejszych przykładów zastosowania stylu dworkowego w budynkach użyteczności publicznej.

Zachowany do dziś krajobraz kulturowy obszarów wiejskich gminy kształtował się w końcu XIX i początku XX w. Najcenniejszą grupę obiektów zabytkowych stanowią zespoły dworskie - budynki wraz z otaczającymi je parkami. Część z nich jest obecnie własnością prywatną, dzięki czemu zostały odrestaurowane, jak np. pałac w Opypach pochodzący z 1900 r., czy dwory w Adamowiznie.

Najcenniejszym zabytkiem sakralnym gminy jest drewniany kościół p.w. Przemienienia Pańskiego w Żukowie, wybudowany w latach 1676-1677 i remontowany dwukrotnie w XIX i XX w. Wystrój wnętrza pochodzi z okresu baroku (XVII/XVIII w.). Obok kościółka stoi drewniana dzwonnica z XVII w.

Ciekawym obiektem o wyjątkowych walorach artystycznych i historycznych jest, usytuowany na gruntach pomiędzy drogami wiodącymi do Błonia i Rokitna, cmentarz żydowski w Grodzisku Mazowieckim.

Of significant importance to the landscape of the town is the landmark town planning, such as the buildings on Wolności and Króla Zygmunta Starego Squares and the buildings in the northern section of H. Sienkiewicza Street. In 1993 and 1994 the local council's budget funded the complete development of the town's main thoroughfare to create a pedestrianised, hence traffic-free shopping zone. 11th Listopada Street has been made into an elegant pedestrianised shopping high street complemented by a variety of green squares, benches and decorative lighting. In recent years, private investors have built many new tenement houses along the pedestrianised high street, which have significantly improved the town's image. A monument of Józef Chełmoński stands on the high street, chiselled by the famous sculptor of Nike in Warsaw - Marian Konieczny.

The mainline railway station presents an interesting example of architecture from the 1920's, which was completely renovated in 1995 as part of the 150th anniversary celebrations of the opening of the Warsaw to Vienna railway track. It is considered to be one of the most beautiful examples of applying country manor styles to public buildings.

The cultural aspects of the municipality's surrounding villages have been well preserved since they evolved in the late 19th and early 20th centuries. The most treasured group of monumental objects are the collection of country manors and their surrounding parks. Some of these are currently privately owned, which has thankfully meant that they have been restored. One perfect example of this is the Palace in Opypy, which dates back to 1900. Further examples can be found in Adamowizna.

The most treasured sacred building in the municipality is the wooden Transfiguration Church in Żuków, which was built in 1676-1677 and renovated twice over in the 19th and 20th centuries. The interior decor comes from the Baroque (17th/18th centuries). A 17th century wooden belfry can be found next to the church.

An interesting example of exceptional artistic and historic value is the Jewish cemetery situated between the main roads to Błonie and Rokitno.

Mazowiecki krajobraz ziemi grodziskiej na swoich licznych obrazach uwiecznił wybitny polski malarz - Józef Chełmoński. W pobliskiej Kuklówce spędził ostatnie 26 lat swojego życia. / The Mazovian landscape of Grodzisk's land has been perpetuated in many of the paintings of one of Poland's most famous painter, Józef Chełmoński. Józef Chełmoński spent the last 26 years of his life in neighbouring Kuklówka.

JÓZEF
CHEŁMOŃSKI
1849 - 1914

Willa „Foksal” o charakterystycznym kształcie lokomotywki powstała w 1845 r., kiedy otwarto pierwszy odcinek Drogi Żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej, tuż przy dworcu kolejowym - z przeznaczeniem na dom zajezdny.

The "Foksal" Villa, which was built in 1845 in the distinctive shape of a small locomotive just after the opening of the first part of the Warsaw-Vienna railway, is situated next to the railway station and was designed as an inn.

Deptak (ul. 11 Listopada) wraz z placem Józefa Chelmońskiego / Promenade (11th Listopada Street) along with Józef Chelmoński Square

Cmentarz żydowski / Jewish cemetery

Cmentarz parafialny - nagrobek figuralny / Parish cemetery - Figurative gravestone

Kościół p.w. Św. Anny
St. Anne's Parish Church

Zabytkowy cmentarz żydowski założony w drugiej połowie XVIII w. - charakterystyczna macewa. / **Antique Jewish cemetery** established in the 2nd half of 18th century - characteristic matzeva.

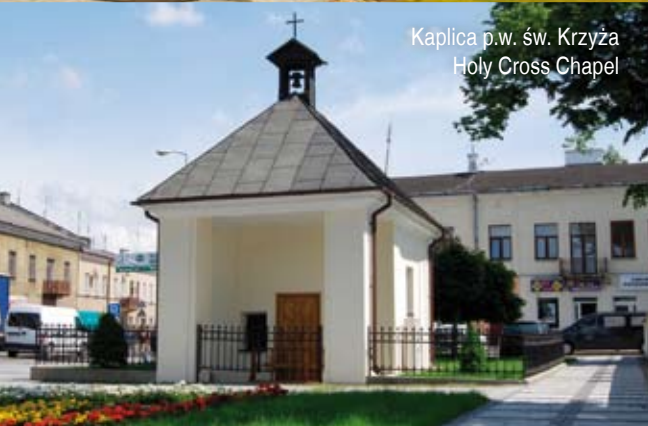
Cmentarz parafialny założony w 1819 r. Przykłady kunsztownych nagrobków figuralnych. **Parish cemetery** established in 1819. Examples of masterful figurative gravestones.

Kościół parafialny p.w. św. Anny, wybudowany w 1687 r., ostateczny kształt uzyskał pod koniec XIX w. We wnętrzu napotkać można ciekawe przykłady malarstwa sakralnego z XVIII wieku, a także epitafia poświęcone fundatorom oraz zasłużonym rodom grodziskim, stanowiące unikatowy przegląd stylów, technik i materiałów dekoratorskich od czasów renesansu do współczesności. / **St. Anne's Parish Church** was established in 1687, with its final shape received at the end of 19th century. In the interior of the church there are interesting examples of sacred paintings from 18th century and epitaphs devoted to founders and Grodzisk's distinguished families, which constitute a unique review of styles, techniques and decorating materials starting from the renaissance period to the present day.

Kaplica Matki Bożej Fatimskiej - **Kaplica Krzyża Świętego** wybudowana na granicy miasta w roku 1713 jako wotum dziękczynne po wygaśnięciu epidemii cholery. W listopadzie 1995 roku została przeniesiona w pobliże kościoła św. Anny. Obecnie znajduje się na Placu Jana Pawła II, utworzonym 17 maja 2009 roku. / Fatima Mother of God Chapel - **Holy Cross Chapel** was built at the edge of town in 1713 as a gesture of gratitude for the end of a cholera outbreak. In November 1995 it was relocated next to the St. Anne's Church. The square, the chapel was moved to, was opened on 17th May 2009 and named after Pope John Paul II.

Kościół w Żukowie / Church in Żuków

Kaplica p.w. św. Krzyża
Holy Cross Chapel

Dwór Skarbków / Skarbek manor house

Dworek Mateusza Chelmońskiego, Adamowizna
Mateusz Chelmoński manor house in Adamowizna

Kościół p.w. Przemienienia Pańskiego w Żukowie wybudowany w latach 1676-1677. / **Transfiguration Church in Żuków** built in 1676-1677.

Dwór Skarbków - wzniesiony w drugiej połowie XVIII wieku. Dwór w stylu barokowo-klasycystycznym należał pierwotnie do rodu Mokronoskich. W roku 1869 przeszedł na własność rodziny Skarbków. W jego wnętrzu, zajmowanym obecnie przez Państwową Szkołę Muzyczną I stopnia im. Tadeusza Bairda, znajdują się niezwykle

cenne polichromie autorstwa Jana Bogumiła Plerscha z 1782 roku. / **Skarbek manor house** was constructed in the 2nd half of 18th century, in a classic baroque style. It was a Mokronoski family residence. In 1869 the Skarbek family became the owners of the manor. At present it is a National Music School of the 1st degree, named after Tadeusz Baird. Inside the manor there are numerous polychromies by Jan Bogumił Plersch dated 1782.

Grodzisk gościnny

Hospitable Grodzisk

Na wszystkich, którzy cenią sobie dobrą kuchnię, przyjemną atmosferę oraz miłą obsługę, czekają grodziskie bary, restauracje, puby oraz kawiarnie. Szeroką ofertę tutejszych lokali uzupełnia obsługa cateringowa, organizacja gastronomii podczas imprez plenerowych itp.

Do dyspozycji są hotele i domy gościnne, zlokalizowane zarówno w samym mieście, jak i okolicy.

Nasi Goście wyjeżdżają z Grodziska Mazowieckiego, o ile w ogóle zechcą stąd wyjechać, najedzeni, wypoczęci i ... zadowoleni.

Anyone who appreciates good food, a pleasant atmosphere and friendly service will be pleased with Grodzisk's numerous bars, restaurants, pubs and cafes, which suit all tastes. This wide selection is complemented by caterers and organisers of outdoor parties and events.

There are a number of hotels and guest houses available in the town centre and surrounding areas.

Our guests leaving Grodzisk Mazowiecki, as hard as it may be to even consider leaving are pleased after a good meal, well rested and above all satisfied.

W naleśnikarni Kociołek - oprócz naleśników podawanych na czterdzieści sposobów, pysznych pierogów i deserów - czeka na Państwa miła obsługa, kameralny nastrój i dobra muzyka. Można tu również zamówić usługi cateringowe zarówno dla firm, jak i do domu. Organizowane są wszelkiego rodzaju przyjęcia okolicznościowe, bankiety i poczęstunki.

W Kociołku jest zdrowo, smacznie i przyjemnie.

The Pancake House „Kociołek” serves pancakes in 40 different ways, delicious dumplings and desserts, all in an intimate atmosphere, pleasant service and good music. It is also possible to order catering for parties in companies and at home. This place is often used to host different parties, banquets and refreshment meetings.

“Kociołek” is healthy, tasty and cosy.

Naleśnikarnia „Kociółek”
Grodzisk Mazowiecki
ul. Obrońców Getta 12
tel. 22 724 09 18, 508 177 661

Uroki okolicy...

Koloryt malowniczego, typowo mazowieckiego krajobrazu urzekł znakomitego polskiego malarza - Józefa Chełmońskiego i stał się inspiracją w jego twórczości. Bogactwo barw lasów, akwenów i dworskich parków, zwłaszcza południowej części gminy, zachwyca o każdej porze roku.

Gminę Grodzisk Mazowiecki pod względem krajobrazowym możemy podzielić na dwie części. Część północna użytkowana jest głównie rolniczo i przemysłowo. Brak jest na tym obszarze większych skupisk leśnych, ale za to obficie występują stawy z typową roślinnością szuwarową, powstałe w dawnych wyrobiskach glinianych (Natoлин, Chrzanów, Kraśnica Wola).

Południowa część gminy to tereny idealne pod budownictwo mieszkaniowe. Krajobraz urozmaicają niewielkie kompleksy leśne w okolicach wsi Mościska, Marynin i Książenice. Są to głównie lasy mieszane sosnowo-dębowe.

Kilka dobrze zachowanych starych parków z bogatym drzewostanem i pomnikowymi okazami drzew możemy znaleźć zarówno na terenie miasta (Park Skarbów oraz park otaczający willę „Kaprys”), jak i we wsiach: Chlebia, Kludzienko, Kozery, Kraśnica Wola, Książenice, Kludno Stare.

1 506 ha południowej części gminy wchodzi w skład Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Można tu często spotkać sarny, dziki, kuny i zające, a także różne gatunki ptaków drapieżnych (jastrzębie, sokoty, krogulce i sowy) oraz ptaków wodnych (żurawie, łabędzie i perkozy). Niewątpliwą atrakcją jest, występujące niezmiernie rzadko, gniazdo bociana czarnego. Obecnie trwają starania o lepszą ochronę tego wyjątkowego rejonu.

Zaledwie 22 km na północ od Grodziska Mazowieckiego znajduje się, wpisany na listę rezerwatów biosfery UNESCO, Kampinoski Park Narodowy.

Natural Beauty...

The colourful landscape, so typical of Mazovia, was captured by Józef Chełmoński and became the inspiration of the famous Polish painter's creations. The rich colours of the forests, water features and manor parks, found especially in the southern side of the municipality, are breathtaking at any time of year.

The landscape of the municipality of Grodzisk Mazowiecki can be divided into two areas. The north side is mainly agricultural and industrial. This area lacks in large forests but abounds in numerous ponds created by former clay excavation sites, with typical rush vegetation (in Natolin, Chrzanów and Kraśnicza Wola).

The south side of the municipality is ideal for residential development. Picturesque areas, representing the typical Mazovian landscape, can be found in small wooded areas around the villages of Mościska, Marynin and Książenice. These are mainly mixed forests with a predominance of pine and oak trees.

A few well-maintained old parks, with rich stand and monumental tree specimens, can equally be found in areas surrounding the town (Park Skarbków and the parkland around Villa Kaprys) as well as in the villages of Chlebia, Kłudzienko, Kozery, Kraśnicza Wola, Książenice and Kłudno Stare.

1506 hectares of the municipality's south side are included in the Warsaw Area of Protected Landscape. Deer, wild boar, common marten and hare as well as various species of birds of prey (hawks, falcons, sparrow hawks and owls) and water fowl (cranes, swans and grebe) are a common sight in these areas of natural beauty. An undisputed attraction is the extremely rare nest of the black stork. Efforts are currently underway to establish improved protection of this unique area.

Kampinos National Park, a bio-spherical reserve registered on the UNESCO list, is a mere 22 km from Grodzisk Mazowiecki.

Józef Chełmoński
- Kurka wodna - 1894

Józef Chełmoński - Pastuszkowie - 1895 - 1900

Józef Chełmoński - Powitanie słońca - 1910

Józef Chełmoński - Bociany - 1897

Urząd przyjazny mieszkańcom

Maria Grabowska - Wiceburmistrz / Deputy Mayor

A Resident Friendly Town

Pracownicy Urzędu Miejskiego w Grodzisku Mazowieckim to zespół ludzi odpowiedzialnych, rzetelnie traktujących swoje obowiązki i misję. Wszelkie działania tutejszych urzędników podporządkowane są jak najsprawniejszej obsłudze interesantów, organizowaniu życia gospodarczego i kulturalnego miasta i gminy oraz rozwojowi infrastruktury.

Dbamy o podnoszenie jakości obsługi interesantów. W 2008 r. została oddana do użytku wyremontowana sala obsługi mieszkańców. Przestronne pomieszczenie w połączeniu z nowoczesnym systemem rejestracji interesantów pozwala sprawnie i w komfortowych warunkach załatwiać sprawy.

Znaczące osiągnięcia mamy w pozyskiwaniu środków unijnych. Na przestrzeni kilku lat pozyskaliśmy ze środków unijnych dotacje na kwotę przekraczającą 125 mln zł.

Największe sukcesy inwestycyjne gminy w latach 1997 - 2012:

- wybudowanie Szkoły Podstawowej w Książenicach,
- rewitalizacja Parku Skarbków, Stawów Goliań i Willi Radogoszcz,
- modernizacja Targowiska Miejskiego,
- wybudowanie Przedszkola Publicznego dla 250 dzieci,
- modernizacja oczyszczalni ścieków, budowa i renowacja sieci wodociągowej, budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej,
- wybudowanie nowoczesnego wielofunkcyjnego budynku Centrum Kultury,
- wybudowanie drogi dojazdowej do strefy przemysłowej w Natolinie,
- utworzenie sal multimedialnych w bibliotekach szkolnych i pedagogicznych,
- pozyskanie środków na projekt „Domowy dostęp do Internetu drogą do budowania społeczeństwa informacyjnego”,
- wybudowanie boiska i terenów sportowych przy szkole w Adamowiznie,
- wybudowanie boiska i terenów sportowych przy Stawach Walczewskiego, ul. Nadarzyńska w Grodzisku Mazowieckim realizowanego w ramach programu „Moje Boisko - Orlik 2012”,
- wybudowanie ogólnodostępnej hali sportowej,
- wybudowanie pływalni miejskiej „Wodnik 2000”,
- pozyskanie kilkunastu dużych firm z kapitałem zagranicznym, które łącznie zainwestowały blisko 400 mln zł.

The employees of the Town Hall are a team of responsible workers who reliably carry out their duties and mission. All the work done by these civil servants is carried out to provide the most efficient service possible for its clients organising their everyday business and cultural life in the town and municipality as well as the development of its infrastructure.

We take great care to provide high quality customer service. A newly decorated hall has been opened for public use in 2008. Spacious open plan front offices, connected to the latest technology for registering clients, allow for efficient and comfortable facilities for residents to organise their everyday business.

Significant success has been achieved thanks to European Union grants received. Over the last few years the municipality has received over 125 million PLN.

The municipality's greatest investment successes during the years 1997 - 2012 are:

- construction of the public primary school in Książenice,
- revitalization of Skarbek family Park, Goliań Ponds and Villa Radogoszcz,
- modernization of the town market,
- construction of the public kindergarten for 250 kids,
- modernization of waste water system plant, constructions and renovations in water and sewage system,
- construction of the modern multi-purpose Cultural Centre building,
- building access roads leading to the industrial zone in Natolin,
- creation of multi-media rooms in schools and educational libraries,
- receiving granted funds for the project “The availability of the internet for residents as a way of building an informed society”,
- new sports pitches and playing fields by Adamowizna school,
- new sports pitches and playing fields by Walczewski ponds, Nadarzyńska Street in Grodzisk Mazowiecki, achieved within the framework of “My Playing field - Orlik 2012”,
- construction of the public sports hall,
- building the municipal town's swimming pool “Wodnik 2000”,
- gaining several companies with foreign capital who have jointly invested approximately 400 million PLN in the municipality.

Piotr Galiński
Wiceburmistrz / Deputy Mayor

Sala Obsługi Mieszkańców
Residents service office

Wizyta przedszkolaków w Urzędzie Miasta
Pre-schoolers at the Town Hall

Nasza przyszłość

Our future

Samorząd Grodziska Mazowieckiego promuje model rodziny wielodzietnej. Za pomocą karty „Duża Rodzina” wspiera rodziny posiadające troje i więcej dzieci. W końcu dzieci to nasza przyszłość.

Grodzisk Mazowiecki's local authority promotes the model of the large family. The “Large Family Card” supports families who have three or more children. After all, the children are our future.

Health care

Służba zdrowia

Ze szczególną troską władze miasta dbają o zdrowie mieszkańców gminy. Z jednej strony jest to szeroko pojęta profilaktyka i promowanie zdrowego trybu życia, z drugiej natomiast rozbudowywanie i unowocześnianie placówek opieki medycznej.

Na terenie Grodziska Mazowieckiego znajduje się sześć poradni rodzinnych oraz cztery poradnie specjalistyczne, funkcjonuje jedenaście aptek oraz trzy medyczne laboratoria analityczne. Opieka lekarska sprawowana jest również poprzez prywatne gabinety lekarskie i stomatologiczne.

Wizytówką miasta jest - oddany do użytku w 2002 roku - Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Szpital Zachodni im. Jana Pawła II. Jest to obiekt w pełni nowoczesny, zapewniający leczenie na europejskim poziomie, o czym świadczy m.in. certyfikat przynależności do Międzynarodowej Sieci Szpitali Promujących Zdrowie.

Szpital dysponuje 350 łóżkami. Posiada certyfikaty Systemu Zarządzania Jakością: PN-EN ISO 9001:2000, AQAP 2120:2006, PN-EN ISO14001:2005, a także Certyfikat Akredytacyjny przyznawany przez Centrum Monitorowania Jakości w Krakowie. W Ogólnopolskim Rankingu Bezpieczny Szpital 2008, ogłaszanym przez dziennik Rzeczpospolita, Szpital Zachodni zajął I miejsce w województwie mazowieckim i II miejsce w kraju wśród szpitali publicznych.

The town's authorities take great care to provide its people with an excellent health care system. On the one hand there is a wide notion of prevention and promoting a healthy lifestyle, while on the other hand constructing and renovating medical care centres.

The area of Grodzisk Mazowiecki has 6 family medical centres, 4 specialized medical centres, 11 pharmacies and 3 medical analytical laboratories. Health care is also available in private medical and dental practices.

The John Paul II West Side Hospital, which opened in 2002, is an asset to the town - a completely up to date hospital meeting all standards required from advanced medical institutes and guarantees a European level of treatment.

The hospital currently has 350 hospital beds. The hospital has received the Quality Management System certificates PN-EN ISO 9001:2000, AQAP 2120:2006, PN-EN ISO14001:2005 and Certificate of Accreditation from Quality Monitoring Centre in Kraków. Grodzisk Mazowiecki's Western Hospital took first place in Mazovia and second place in Poland in the overall Polish ranking for public hospitals of 2008, which was prepared by "Rzeczpospolita" newspaper.

Oferta mieszkaniowa

Residential offer

Gmina Grodzisk Mazowiecki jest jednym z najatrakcyjniejszych miejsc do osiedlania się w Polsce.

Wzrost zainteresowania naszą gminą potwierdzają dane statystyczne z ostatnich lat. Stale rosnąca liczba napływowych mieszkańców i liczba wydawanych pozwoleń na budowę mówią same za siebie. Nowych mieszkańców przekonują cisza i spokój, rozwinięta infrastruktura techniczna oraz dobre połączenia komunikacyjne z Warszawą. Kolejnym atutem Grodziska Mazowieckiego są umiarkowane ceny, w porównaniu z warszawskim rynkiem nieruchomości.

Nasze mocne strony to także:

- dobra lokalizacja,
- duża koncentracja przedsiębiorstw i miejsc pracy,
- szeroka oferta lokalnych deweloperów,
- wysoki poziom nauczania w grodziskich szkołach,
- różnorodne możliwości spędzania wolnego czasu.

Gmina leży 30 km na południowy zachód od Warszawy, do której można dostać się: autostradą A2, drogą wojewódzką nr 719, trasą katowicką lub trasą poznańską, a także pociągiem PKP lub kolejką WKD.

Najistotniejsze znaczenie dla rozwoju miasta ma przebiegająca przez teren gminy autostrada A2 Berlin-Moskwa. W odległości 4 km na północ od centrum Grodziska znajduje się węzeł zjazdowy. Uruchomiona autostrada A2 z pewnością wpłynie na poprawę atrakcyjności komunikacyjnej gminy i jej terenów inwestycyjnych.

Planowana jest również budowa dwóch obwodnic miasta:

- Obwodnica południowa, która odbija od trasy Żyrardów - Warszawa (nr 719) i omija Grodzisk Mazowiecki blisko jego południowej granicy, aby potem ponownie połączyć się z drogą wojewódzką nr 719 za Milanówkiem,
- Obwodnica zachodnia, która będzie biegła wzdłuż zachodniej granicy miasta i ma połączyć autostradę A2 z trasą katowicką (E-67). Więcej informacji na temat budowy obwodnicy pod hasłem „Obwodnica i Autostrada” na stronie www.grodzisk.pl.

The municipality of Grodzisk Mazowiecki is one of the most attractive places to settle down in Poland.

The statistics of the last few years confirm the growth of interest in our municipality. The constantly growing influx of inhabitants and the number of granted building permits speak for themselves. New inhabitants are persuaded by the peace and quiet, developed infrastructure and good transport links with Warsaw the municipality has to offer. A further advantage Grodzisk has to offer are the reasonable property prices compared to the property market in Warsaw.

Our strong points are:

- good location,
- high concentration on firms and jobs,
- wide offers of local developers,
- high rankings of local schools,
- a variety of options for how to spend your free time.

The municipality is situated 30 km south west of Warsaw, which can be accessed by A2 motorway, county road 719, Katowice Route or Poznań Route, PKP national train or local WKD railway.

The most significant effect on the development of the town is the opened A2 Berlin to Moscow motorway which runs through the municipal's territory. An interchange junction is located 4 km north of the centre of Grodzisk Mazowiecki. The opened A2 motorway will without a doubt influence and improve the attractiveness of municipal transport and its investment territory.

Two town ring roads have also been planned:

- The south ring road will join the Żyrardów to Warsaw route number 719 and bypass Grodzisk Mazowiecki close to its southern borders in order to then connect with provincial road 719 past Milanówek,
- The west ring road will run along the western borders of the town and is planned to connect the A2 motorway with the Katowice Route (E-67). Further information concerning the matter of the ring roads can be found under Ring Roads and Motorway at website www.grodzisk.pl.

MTG Agri-Rol S.A.

Książenice, Al. Marylskiego 96

05-825 Grodzisk Mazowiecki

e-mail: agrirol@agrirol.pl, www.osiedleksiazenice.pl

tel. +48 22 734 32 86, +48 668 815 170

tel./fax +48 22 734 34 15

Osiedle Książenice to wyjątkowy projekt osiedla realizowanego w oparciu o ideę miasta-ogrodu. Położone jest na 140-hektarowej, otoczonej pięknymi lasami polanie i wyposażone w pełną infrastrukturę społeczną. Zgodnie z zasadą „wszystko w zasięgu ręki” na Osiedlu przewidziano strefę handlowo-usługową, klub sportowy oraz szkołę publiczną (planowane otwarcie IX.2012 r.) i przedszkole dla najmłodszych.

Na początku maja 2011 r. zrealizowane zostały dwa etapy budowy Osiedla Książenice - zamieszkało tu już ponad 200 rodzin. W sprzedaży są domy, które powstają w ramach trzeciego etapu. Docelowo na Osiedlu Książenice zamieszka ok. 1 000 rodzin.

Książenice Housing Estate is a uniquely designed residential area constructed based on the concept of a Garden City. It is situated on a 140 ha clearing, surrounded by beautiful forests, and it comes with a meticulously planned social infrastructure. According to the “always at hand” principle, our housing estate includes a commercial and service zone, a sports club, a public school for the youngest (opening planned for September 2012), and a kindergarten.

As of May 2011, the first two stages of the Książenice Housing Estate were completed, which has allowed over 200 families to move in. Currently, houses from stage three are offered for sale. Our objective is to accommodate approximately 1 000 families at the Książenice Housing Estate.

www.makbud.pl

Od kilku lat Grodzisk Mazowiecki cieszy się dużym zainteresowaniem deweloperów, którzy wznoszą na jego terenie zaawansowane architektonicznie osiedla. Jednym z nich jest ciesząca się ogromnym zaufaniem klientów firma Makbud, która od wielu lat buduje segmenty mieszkalne na terenie miasta.

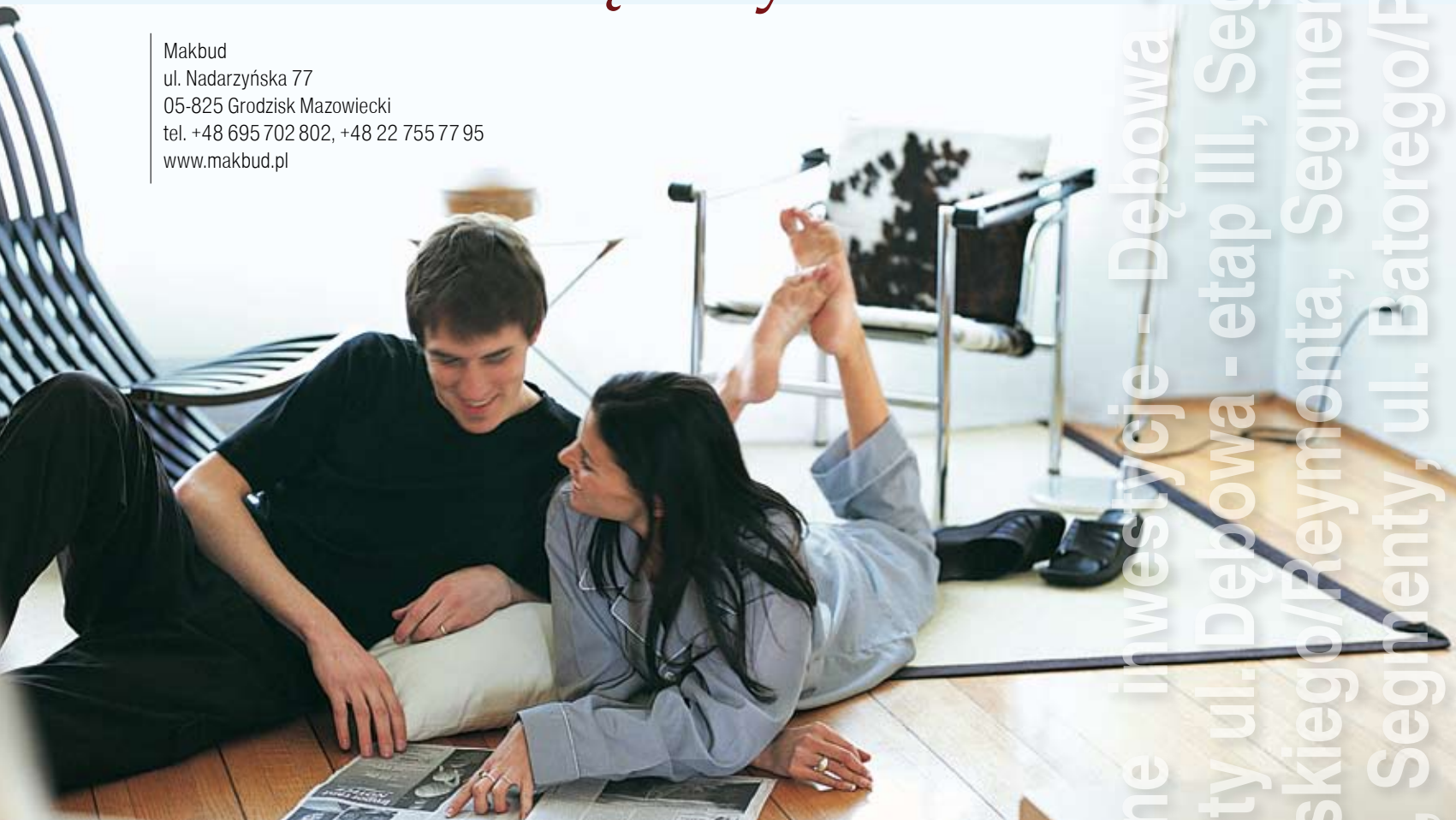
Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom klientów, Makbud oferuje domy w stanie surowym lub deweloperskim. Nawet najbardziej wymagający klienci docenią atrakcyjne lokalizacje osiedli oraz wysoką jakość konstrukcji, powstających z wykorzystaniem bardzo dobrych, sprawdzonych materiałów i najnowocześniejszych technologii.

Grodzisk Mazowiecki has been very popular with developers raising architectonically advanced housing estates for several years now. One of these developers is a company trusted by its customers - Makbud, which has been raising row houses in our city for many years.

As an attempt to meet customer demand, Makbud offers finished houses (in raw state or shell units). The most demanding of our customers will surely appreciate the location of our housing estates and the high quality of houses which are constructed using only the best and validated materials and state-of-the-art technologies.

cowników, 60 000 m² zabudowanych działek 120 szczęśliwych rodzin

Makbud
ul. Nadarzyńska 77
05-825 Grodzisk Mazowiecki
tel. +48 695 702 802, +48 22 755 77 95
www.makbud.pl

W 2011 roku Makbud rozpoczął budowę dwóch kolejnych, zamkniętych osiedli - przy ul. Reymonta (11 segmentów) i ul. Szczęsnej (38 segmentów).
In 2011, Makbud has started the construction of two new closed housing estates - on Reymont Street (11 row houses) and on Szczęsna Street (38 row houses).

Edukacja

W Grodzisku Mazowieckim funkcjonuje dwadzieścia pięć obiektów opieki przedszkolnej (w tym piętnaście niepublicznych), do których uczęszcza 1463 dzieci. Ponadto do oddziałów „0” i punktów przedszkolnych przy szkołach podstawowych uczęszcza 464 dzieci. Łącznie opieką szkolną i przedszkolną objętych jest 1927 dzieci.

Grodziskie szkoły średnie i zasadnicze połączone są w trzy zespoły szkół. Są to: Zespół Szkół Technicznych i Licealnych Nr 2 (łączy Technikum Samochodowe, Liceum Techniczne i Zasadnicze Szkoły Zawodowe); Zespół Szkół Nr 1 (w skład jego wchodzi Liceum Ogólnokształcące i Technikum Spożywczo-Gastronomiczne); Zasadnicza Szkoła Zawodowa przy Zespole Szkół im. H. Szerzyńskiego. Kształcą one młodzież w zakresie: mechaniki, mechaniki samochodowej, gastronomii, krawiectwa oraz przygotowują do egzaminów na wyższe uczelnie.

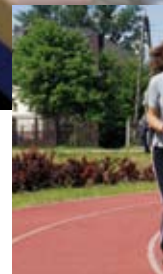
Dzięki utworzeniu w Grodzisku Mazowieckim zamiejscowej sali wykładowej Wyższej Szkoły Społeczno - Ekonomicznej w Warszawie zarówno młodzież, jak i dorośli mają możliwość zdobycia wyższego wykształcenia ekonomicznego lub pedagogicznego w swoim miejscu zamieszkania.

W mieście działa również dwanaście prywatnych szkół języków obcych. Dzieci uczęszczające do Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Tadeusza Bairda mają możliwość nauki gry na: fortepianie, instrumentach smyczkowych, dętych drewnianych, gitarze, akordeonie i perkusji. Publiczne Ognisko Plastyczne im. Jana Skotnickiego udostępnia swoim słuchaczom pracownie: rysunku, malarstwa, interdyscyplinarną (grafika, ceramika, rzeźba w glinie, kolaż), wiedzy o sztuce oraz pracownię fotograficzną.

Na terenie gminy Grodzisk Mazowiecki funkcjonuje siedem ognisk wychowawczych Towarzystwa Przyjaciół Dzieci. Opieką objęto w nich dzieci stwarzające szczególne problemy wychowawcze, pochodzące przeważnie z rodzin o trudnej sytuacji społecznej. Z pomocy TPD stale korzysta około 250 wychowanków.

Baza szkolnictwa gminy obejmuje 16 placówek:

Szkoły podstawowe	8	2 790	uczniów
Gimnazja	4	1 252	uczniów
Szkoły średnie	3	2 203	uczniów
Szkoły wyższe	1	141	studentów

szkoła

Education

There are 25 kindergartens (including 15 private ones) in Grodzisk Mazowiecki, which are attended by 1,463 children. Moreover, 464 children attend "0" class for 6 years olds and kindergarten groups at primary schools. The total sum of children attending pre-school and kindergarten amounts to 1,927.

Grodzisk High Schools are divided into 3 groups: Group of Technical Colleges and High Schools Nr. 2 (Automotive Technical College, Vocational High School and Basic Vocational Schools); Group of Schools No. 1 (General Education High Schools and Vocational School of Food Industry and Technology); Basic Vocational School by Group of Schools named after H. Szczerkowski. They educate young people in the areas of: mechanical engineering, motor vehicle engineering, catering, tailoring as well as preparing students for the entrance exams to institutes of higher education.

Thanks to the opening of the local lecture theatre in Grodzisk Mazowiecki, a part of the Further Education Socio-Economics College of Warsaw, both young people and adults have the opportunity to obtain higher education degrees in Economics and Pedagogy in their home town.

There are also 12 private foreign language schools in the town. Children attending the Tadeusz Baird public music school can take lessons in piano, string and woodwind instruments, the guitar, accordion and drums. The public art focus group, named after Jan Skotnicki, provides its participants with workshops in drawing, painting, interdisciplinary activities such as graphics, ceramics, clay sculpturing and collage, history of art and a photographic studio.

In the township of Grodzisk Mazowiecki there are 7 educational groups of the Friends of the Children Society which offer assistance to children with particular educational problems, who mainly come from families in difficult social situations. Approximately 250 young people receive regular assistance from the Friends of Children Society.

The municipality's school system includes 16 institutes:

Primary Schools	8	pupils	2,790
Junior High Schools	4	pupils	1,252
High Schools	3	pupils	2,203
Colleges	1	students	141

Kultura Culture

• the latest films • jazz concerts • classical music concerts •
theatre performances • cabarets • cultural events • conferences
• najnowsze filmy • koncerty jazzowe • koncerty klasycznej •
przedstawienia teatralne • kabaretony • imprezy kulturalne • konferencje

Życie kulturalne gminy skupia się głównie wokół grodziskiego Centrum Kultury, który w swojej ofercie programowej ma różnorodne zajęcia dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Są to m.in. zajęcia teatralne, taniec nowoczesny i towarzyski, zajęcia rytmiczne, zajęcia plastyczne, kółko fotograficzne, sekcja brydża sportowego, zajęcia muzyczne, zajęcia wokalne w Grodziskim Chórze Dziecięcym i chórze dla dorosłych „CANTATA” oraz Grodziskim Chórze „Bogoria”.

Na terenie Centrum Kultury znajduje się 3CLUB - klub muzyczny z kręgielnią i bilardem, zaprojektowany przez Mirosława Chudlewskiego. Projektant klubu otrzymał dwukrotnie nagrodę tygodnika „Newsweek” za najlepszy wystrój klubu muzycznego w Polsce. Na gości czeka tu również kawiarnia, której sztandarową imprezą są spotkania z kulturą i kuchnią różnych narodów.

Centrum Kultury stało się wizytówką Grodziska Mazowieckiego. Jako niezwykle reprezentacyjne miejsce, dysponujące nowoczesną infrastrukturą oraz dużą salą widowiskowo-kinową, stanowi ośrodek oficjalnych spotkań środowisk dyplomatycznych i business’owych na wysokim szczeblu. Dla firm organizowane są kompleksowo i profesjonalnie konferencje, szkolenia, spotkania okolicznościowe itp.

The cultural life of the community mainly revolves around Grodzisk’s Cultural Centre, which offers various activities for children, young people and adults. They include: drama classes, modern and ballroom dance, fitness, art, photography classes, bridge section, music and vocal classes at the Children Choir, adult CANTATA Choir and Bogoria Choir.

Grodzisk residents also have at their disposal 3CLUB, a music club with a two-laned bowling alley and five billiard tables - designed by Mirosław Chudlewski, a two-time winner of the „Newsweek” magazine award for Best Polish Music Club. There is also a coffee bar in the building, where the main attraction is encounters with different national cultures and cuisine.

The Cultural Centre has become a focal point of Grodzisk Mazowiecki. As a uniquely representative place, it possesses modern infrastructure and a large cinema-performance auditorium. It has become the centre for official environmental, diplomatic and business meetings with facilities at a very high standard. Complex and professional conferences, training and general meetings for businesses are organised here.

Miasto tętniące życiem

A town full of life

Dzięki działalności Centrum Kultury mieszkańcy gminy mają dostęp do różnych wydarzeń kulturalnych. Kino oferuje premiery i nowości filmowe, na dużej scenie odbywają się koncerty muzyki klasycznej, przedstawienia teatralne, recitale autorskie, a także występy kabaretowe, spotkania z kulturą różnych narodów, wernisaże.

Młodzież uczestniczy w imprezach organizowanych specjalnie dla niej. Ogromnym zainteresowaniem cieszą się wieczory hip-hopowe i cykliczne przeglądy zespołów tańca nowoczesnego. Koncerty i imprezy plenerowe organizowane przez Centrum Kultury to już tradycja w Grodzisku Mazowieckim. Kilka razy w miesiącu odbywają się koncerty na mniejszej scenie w 3CLUB i jest to muzyka od jazzu przez rocka i bluesa aż po muzykę Orientu.

Przez cały tydzień do późnych godzin wieczornych w budynku Centrum Kultury odbywają się różne zajęcia - od warsztatów wokalnych i teatralnych przez jogę i taniec aż po zajęcia szachowe czy literackie.

Mieszkańcy zainteresowani działalnością Centrum Kultury są informowani o organizowanych imprezach za pomocą e-maili i sms-ów. Dzięki takiemu kontaktowi dyrekcja może na bieżąco modyfikować ofertę kulturalną według potrzeb zgłaszanych przez mieszkańców. Kalendarz imprez można znaleźć na stronie www.centrumkultury.eu.

Thanks to the activities of the Cultural Centre, inhabitants of the municipality have access to various cultural events. The cinema offers premiers and the latest films, classical music concerts, theatre performances, author recitals, cabaret acts, multi-national cultural meetings and displays.

Young people participate in parties organised especially for them. Hip-hop evenings and a series of modern dance group reviews are extremely popular. Concerts and outdoor parties organised by the Cultural Centre have already become a tradition in Grodzisk Mazowiecki. Concerts are organised a few times a month on the smaller stage in 3CLUB and this is music from jazz to rock and blues to oriental music.

The Cultural Centre runs various activities during the whole week until late at night from singing workshops and drama clubs to yoga and dance and even chess or literature.

Inhabitants who are interested in the activities run at the Cultural Centre are kept informed via email and sms (text messages) about parties and events organised by the Cultural Centre. Thanks to this form of communication, the management can constantly update cultural offers according to the needs expressed by the residents. A calendar of events can be found at the following web address www.centrumkultury.eu.

www.centrumkultury.eu

Sport / Rekreacja

Sport and Leisure

Mieszkańcy Grodziska Mazowieckiego mają wiele możliwości aktywnego spędzania wolnego czasu. Do ich dyspozycji są następujące obiekty:

- Pływalnia Miejska „Wodnik 2000”,
- Grodziska Hala Sportowa, nagrodzona przez Prezesa UKFIS w 1998 r. Obiekt można podzielić na trzy sektory, co pozwala na prowadzenie niezależnie różnych zajęć sportowych,
- kryte i otwarte korty do gry w tenisa ziemnego,
- szkółki jazdy konnej,
- siłownię z zajęciami aerobiku,
- stadion do gry w piłkę nożną.

Piłka nożna jest jedną z najpopularniejszych dyscyplin sportu w gminie. Grodziski Klub Sportowy „Pogoń”, którego drużyna gra w III lidze, w 2012 r. obchodził 90-lecie swojego istnienia.

Grodziska Hala Sportowa wraz z Grodziskim Amatorskim Stowarzyszeniem Sportowym i Grodziskim Klubem Koszykarskim organizuje co roku szereg imprez sportowo-rekreacyjnych, takich jak: turnieje halowej piłki nożnej, tenisa stołowego, siatkówki i koszykówki. Poza tym na terenie miasta działa aż 11 klubów, w których dzieci i młodzież mogą realizować swoje sportowe pasje (rozszerzone informacje o nich znajdują się na stronie internetowej www.grodzisk.pl).

Jednym z nich jest Grodziski Klub Tenisa Stołowego „Bogoria”, który ma na swoim koncie sporo sukcesów, również międzynarodowych. Klub jest aktualnie drużynowym mistrzem Polski oraz dwukrotnym zdobywcą Pucharu Polski (2007, 2008). W zespole występują zawodnicy, którzy mają w swoim dorobku medale mistrzostw Polski zarówno w grze pojedynczej, jak i podwójnej. W sekcji trenują także młodzież i dzieci, które mają już w swoim dorobku medale mistrzostw Polski oraz zwycięstwa w prestiżowych turniejach zagranicznych.

Residents of Grodzisk Mazowiecki have many opportunities for actively spending their leisure time. They can take advantage of the following sports facilities:

- Swimming Pool “Wodnik 2000”,
- Grodzisk Sports Hall, rewarded by the Chairman of the Office for Physical Education and Sports in 1998, it can be divided into three parts, which allow for simultaneous independent training sessions to take place,
- indoor and outdoor tennis courts,
- equestrian centres,
- fitness and aerobic sessions,
- a football pitch and stadium.

Football is generally considered to be one of the most popular sports in the municipality. The Grodzisk Sports Club “Pogoń”, whose team plays in the 3rd league, celebrated its 90th anniversary in 2012.

The Grodzisk Sports Hall, along with the Grodzisk Amateur Sports Association and the Grodzisk Basketball Club annually organises a host of sports and recreational events, such as indoor football, table tennis, volleyball, and basketball tournaments. Furthermore, there are as many as 11 local sports clubs where children and teenagers can fulfill their athletic ambitions (for further information please visit our website at www.grodzisk.pl).

One of the clubs is Grodzisk’s “Bogoria” Table Tennis Club, which has won many tournaments in Poland and abroad. The club is currently the Polish Team Champions and the double-time winner of the Polish Trophy (2007 and 2008). The team players have won medals in the Polish Singles and Doubles Championships. Equally successful are players representing children and youth age groups, who have been awarded a number of medals and trophies both in Polish Championships and at prestigious tournaments abroad.

„Wodnik 2000” został w 2001 r. uznany przez Prezesa Urzędu Kultury Fizycznej i Sportu za najlepszą krytą pływalnię w Polsce. W jej skład, oprócz basenu sportowego o długości 25 m i głębokości od 1,3 do 1,8 m, wchodzi: basen rekreacyjny z biczami wodnymi, jacuzzi, zjeżdżalnia o wysokości 7 m i długości zjazdu 65 m, brodzik dla najmłodszych.

In 2001, the Chairman of the Office for Physical Education and Sport recognized this modern swimming facility as the best indoor swimming pool in Poland. It consists of a 25 m long swimming pool, 1.3 to 1.8 m deep, as well as a recreational pool with strong water fountains and jets, a jacuzzi, a slide, 7 m high and 65 m long, and a toddlers' paddling pool.

IV Międzynarodowy Turniej Futsalu w Grodzkiej Hali Sportowej / IV International Indoor Football Tournament at Grodzisk's Sport Hall

Mecz tenisa stołowego mistrzowskiej drużyny Grodzkiego Klubu „Bogoria” / Table tennis match of “Bogoria” table tennis club

Sporty Ekstremalne - zawody rowerowe w kategoriach MTB i BMX / Extreme sports - Bike competition in Mountain Biking and BMX categories

Zawody psich zaprzęgów z uczestnictwem grodziszczan / Competition in sled dog teams

Turystyka

O atrakcyjności turystycznej gminy stanowią przede wszystkim zabytki budownictwa sakralnego i dworskowego, opisane szczegółowo w części poświęconej dziedzictwu kulturowemu. Nie mniej ważne są również walory przyrodnicze: zabytkowe parki, malowniczo wijące się rzeczki, liczne stawy oraz leśne uroczyska - ostoje dzikiej zwierzyny.

Gmina dysponuje 190 miejscami noclegowymi w sześciu obiektach noclegowych o zróżnicowanym standardzie. Tuż za południową granicą gminy - wzdłuż trasy katowickiej - znajdują się trzy kolejne hotele oraz kwatery agroturystyczne.

W sąsiedniej gminie, we wsi Grzymek, utworzono sztuczny zalew udostępniony do kąpieli i wypoczynku. Jest to miejsce częstych weekendowych wycieczek mieszkańców Grodziska Mazowieckiego.

Przez południową część gminy, 4 km na południe od miasta, we wsi Adamowizna przebiega niebieski szlak turystyczny „Szlak Chełmońskiego”. Na szlaku tym znajdują się dawne stawy młyńskie otoczone niewielkimi pagórkami porośniętymi lasem. Ten uroczy zakątek od dziesiątków lat zwany jest „Chełmońszczyzną”. Nazwa ta pochodzi od nazwiska właściciela stojącej nad stawem willi, wybudowanej w stylu polskich dworców, w której mieszkał dr Adam Chełmoński, lekarz - młodszy brat znanego malarza.

Obecnie w gminie Grodzisk Mazowiecki trwa rozbudowa sieci ścieżek rowerowych we wsiach Natolin, Janinów i Mościska. Łączna ich długość wyniesie ponad 20 km. Ścieżki będą również powstawać na terenie gminy przy okazji modernizacji i budowy nowych dróg.

Atrakcje warte polecenia:

- wycieczki rowerowe i piesze wędrowki szlakami okolicznych kościołów i dworów,
- wędkowanie w licznych akwenach,
- grzybobrania w okolicznych lasach,
- przejażdżki konne wierzchem lub bryczką,
- dla amatorów mocnych wrażeń - przeloty widokowe motolotnią,
- wizyta w Galerii Instrumentów Folkowych - jedynej tego typu galerii w Europie.

Tourism

The attractiveness of the commune is due to its sacred buildings and manor houses described in detail in the chapter on cultural heritage. Equally important is its nature: its historic parks, small rivers with picturesque meanders, numerous ponds and forest ranges - a wildlife refuge.

The municipality offers 190 beds in 6 hotel facilities of different standards. Moreover, three hotels and agro-tourist farms are located just outside the southern border of the municipality, along the Katowice Route.

A manmade water reservoir has been created in the village of Grzymek, in a nearby municipality, offering bathing and leisure facilities - a popular weekend destination for Grodzisk's residents.

A blue tourist trail called the "Chelmoński Trail" runs 4 km on the south of the municipality, in the village of Adamowizna. The trail features old mill ponds surrounded by small forest-covered hills. This charming nook has for decades been known as "Chelmońszczyzna" ("the land of Chelmoński").

This name refers to Dr Adam Chelmoński, a younger brother of the famous painter, and the owner of a villa by the pond, built in the style of a Polish manor house.

The network of bike paths is currently being extended to the villages of Natolin, Janinów and Mościska. Jointly they make up over 20 km. New paths will also be built alongside the construction of new roads in the municipality.

Recommended attractions:

- biking and hiking trips along the trails featuring local churches and manor houses,
- fishing in local water regions,
- mushroom-picking in nearby forests,
- horseback riding and trips in horse-driven carriages,
- for fans of extreme sports - hang gliding,
- visiting the Gallery of Folk Instruments - the only one of its kind in Europe.

Grodzisk Mazowiecki - najlepsza Investor's best choice

Atrakcyjne położenie gminy Grodzisk Mazowiecki (30 km na południowy zachód od Warszawy) stwarza idealne warunki do prowadzenia interesów, dla których istotna jest możliwość łatwego i szybkiego dojazdu do stolicy Polski. Podróż samochodem na warszawskie lotnisko Okęcie im. Fryderyka Chopina trwa zaledwie 25 minut, do centrum stolicy koleją - 40 minut. Bardzo dobre jest także połączenie z dużymi aglomeracjami, takimi jak: Łódź, Katowice, Kraków, Poznań czy Gdańsk.

W gminie o powierzchni 107 km², zamieszkiwanej przez ponad 41 tys. osób zarejestrowanych jest ponad 5 000 firm. Głównymi gałęziami przemysłu są farmaceutyka, branża spożywcza, budowlana, chemiczna i elektrotechniczna. Proinwestycyjna polityka władz miejskich zaowocowała pojawieniem się na terenie gminy kilkudziesięciu firm z kapitałem zagranicznym, które stworzyły ponad 3 000 miejsc pracy. Do największych z nich należy zaliczyć: fabrykę aparatury kontrolno-pomiarowej „Danfoss”, koncern „Frito Lay” - producenta chipsów „Lays”, zakłady farmaceutyczne „Gedeon Richter Polska”, firmę spedycyjną „Raben”, piekarnię szwajcarską „Hiestand” oraz producenta dodatków paszowych „Trouw Nutrition”.

Jednym z priorytetów grodziskich władz jest stała rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej. Co roku z budżetu gminy na inwestycje w tym zakresie przeznaczają się ok. 30% wszystkich środków. Już dziś miasto szczyci się wodą z ujęć czwartorzędowych i oligoceńskich, oczyszczalnią biologiczno-mechaniczną, rozbudowanymi sieciami: wodno-kanalizacyjną, gazową, elektryczną i telekomunikacyjną, a także zmodernizowanymi drogami, rozwiniętą komunikacją miejską, nowoczesnym szpitalem, basenem czy też dużą halą sportowo-widowiskową.

Szerokie możliwości inwestycyjne w Grodzisku Mazowieckim sprawiają, że każdy potencjalny inwestor znajdzie tu coś dla siebie. Gmina oferuje miejsca pod zabudowę mieszkaniową czy też pod przemysł, usługi (restauracje, hotele) oraz handel zarówno w centrum miasta, jak i na terenach otwartych.

Nowa strefa inwestycyjna o powierzchni ponad 130 ha została utworzona w rejonie Natolina i Chlewni, w pobliżu zjazdu z autostrady A2, około 4 km na północ od miasta. Docelowo zapewni pracę 3 tys. osób. Trwają przygotowania do budowy w pobliżu strefy, Interdyscyplinarnego Centrum Innowacji, które będzie służyło lokalnym przedsiębiorcom merytoryczną pomocą w zakresie wdrażania innowacyjnych rozwiązań technologicznych.

Grodzisk Mazowiecki's attractive location (30 km south west of Warsaw) provides ideal conditions for conducting business, for which fast and easy access to the capital of Poland is essential. It only takes 25 minutes to get to Warsaw's Frederic Chopin Airport by car and just 40 minutes by train to Warsaw Central Station. Grodzisk Mazowiecki is also well connected with cities such as Łódź, Katowice, Kraków, Poznań and Gdańsk.

In this municipality of 41,000 inhabitants, with 107 sq km of surface area, there are over 5,000 micro-to-large companies registered. Main industry branches represented in Grodzisk Mazowiecki include: pharmaceutical, chemical and electromechanical production, food processing and construction. The Investor-friendly policy of the local authorities has resulted in the arrival of several dozen foreign-owned companies, which have created over 3,000 jobs. They include: measuring and control equipment manufacturer „Danfoss”, concern „Frito Lay” - producer of „Lays” potato chips, pharmaceutical factory „Gedeon Richter Polska”, transport and expedition company „Raben”, Swiss bakery „Hiestand” and animal food supplement producer „Trouw Nutrition”.

One of the local government's priorities is the permanent reconstruction and modernization of municipal utility infrastructure. Every year the municipality allocates 30% of its annual budget to new investments. Today the town prides itself with a quaternary water intake system and artesian Oligocene water wells, bio-mechanical waste water treatment plant, developed mains of hydro-sewage, gas, electrical and telecommunications systems. In addition to this, the municipality boasts modernized roads, developed public transport, a modern hospital, swimming pool and a large spectator and sports hall.

Broad investment opportunities found in Grodzisk Mazowiecki await potential investors. The town offers locations for housing and industry, restaurants and hotels as well as retail space in both the town centre and beyond.

The new investment zone totaling over 130 hectares can be found near Natolin and Chlewnia, close to the A2 motorway junction, less than 4 km north of the city center. It will provide work-places for 3 thousand people. The town intends to establish, near industrial zone, Interdisciplinary Centre of Innovation, which will serve essential assistance in range of innovative technological solutions for local enterprises.

gmina dla inwestorów

Strefa Przemysłowa / Industrial Zone

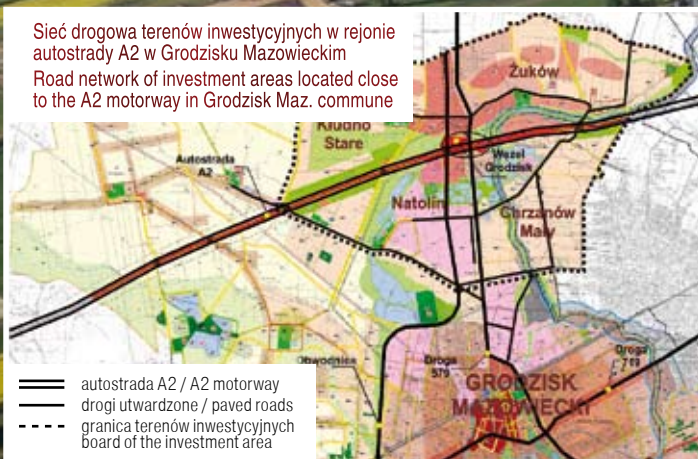
Grodzisk Mazowiecki - naj

The best investment areas

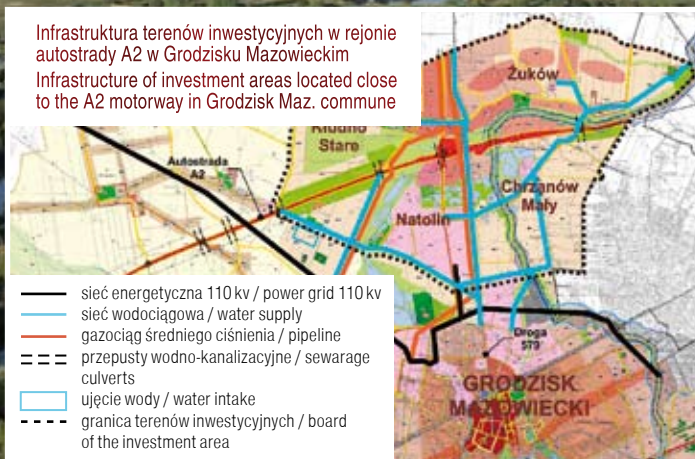
W okolicy węzła zjazdowego „Grodzisk” budowanej autostrady A2 jest do zagospodarowania 1000 ha

Sieć drogowa terenów inwestycyjnych w rejonie autostrady A2 w Grodzisku Mazowieckim
Road network of investment areas located close to the A2 motorway in Grodzisk Maz. commune

Infrastruktura terenów inwestycyjnych w rejonie autostrady A2 w Grodzisku Mazowieckim
Infrastructure of investment areas located close to the A2 motorway in Grodzisk Maz. commune

lepszere tereny inwestycyjne

Near to the A2 motorway "Grodzisk" junction there are **1,000** hectares available for investment

Rodzaje terenów inwestycyjnych w studium Grodziska Mazowieckiego
Types of the investment areas in development plan of Grodzisk Mazowiecki

- 1 handlowo-usługowe / commercial and service areas
- 2 mieszkaniowo-usługowe / residential and service areas
- 3 mieszkaniowe / residential areas
- 4 rekreacyjne / recreational areas
- 5 produkcyjno-usługowe / production and service areas

Firmy, które inwestują w tej strefie, otrzymują specjalną pomoc ze strony grodziskich władz miejskich:

- współudział finansowy gminy w kosztach budowy uzbrojenia,
- przeszkolenie na koszt gminy przyszłych pracowników pod kątem działalności firmy,
- szybkie załatwienie wszelkich formalności związanych z rozpoczęciem inwestycji,
- utrzymanie na niskim poziomie opłat lokalnych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej (podatków od nieruchomości, opłat za zużycie wody i odprowadzenie ścieków). Obecnie należą one do najniższych w rejonie Warszawy.

Companies that invest in the zone can count on Grodzisk Mazowiecki's authorities for the following assistance:

- contribution to utility and road infrastructure construction costs,
- employee training within firm's specific field,
- fast completion of required formalities,
- low local fees (property tax, water and sewage cost is among the lowest in the Warsaw region).

Zakład produkcyjny słonych przekąsek w Grodzisku Mazowieckim powstał w 1993 roku. Zatrudniał wtedy 60 osób, a roczna produkcja wynosiła około 3 tysięcy ton. Dzięki konsekwentnie realizowanej strategii rozwoju firmy, zaangażowaniu pracowników oraz zastosowaniu najnowocześniejszych technologii i metod zarządzania dziś zakład produkuje około 40 tysięcy ton produktów rocznie, przy których pracuje ponad 600 osób. Rozbudowa realizowana w latach 2008 i 2009 pozwoliła uzyskać znaczące zwiększenie mocy produkcyjnych, trzykrotnie powiększyć magazyn wyrobów gotowych, zaś dwukrotnie magazyn surowców i opakowań. Zakład wymienił także i ulepszył znaczącą większość instalacji podziemnych, dodał aktywne zabezpieczenia pożarowe (tryskacze). Do użytku pracowników oddane zostały nowe biura i parking dla samochodów osobowych.

Rozbudowa zakładu realizowana jest bez szkody dla środowiska naturalnego. Planuje się dalsze zmniejszenie emisji hałasu i poprawę jakości ścieków deszczowych i technologicznych oraz zmniejszenie emisji dwutlenku węgla. Ponadto zakład inwestuje w segregację odpadów biurowych (dzięki recyklingowi wszystkie odpady poprodukcyjne mają wtórne wykorzystanie). Równocześnie wdrażany jest System Zarządzania Środowiskiem ISO 14001, co wiąże się z regularnymi audytami zewnętrznymi i certyfikacją przez niezależne instytucje.

Grodziska fabryka Frito Lay od kilku lat przewodzi w rankingach wydajności i jest jednym z najnowocześniejszych zakładów tego typu w Europie. Oprócz Polski, zakład na stałe zaopatruje rynki obwodu kaliningradzkiego, Litwy, Łotwy, Estonii, Czech, Słowacji i Węgier, a w okresach zwiększonego popytu eksportuje swoją produkcję do Rosji, Niemiec i Wielkiej Brytanii.

Zaangażowanie w starania o najwyższą jakość przyniosło firmie szereg nagród. W 2001 roku podczas Akademii Jakości w Holandii Frito Lay Poland Sp. z o.o. otrzymał ich aż sześć (m.in. w kategoriach: Standardy w ochronie środowiska, Zapewnianie jakości u dostawców i Serwis techniczny) oraz szczególne wyróżnienie - Oskara Jakości 2000 za wytwarzanie bezpiecznej żywności.

Od 2004 roku fabryka w Grodzisku Mazowieckim należy do najlepszych zakładów Grupy PepsiCo w Europie. W 2011 roku została wyróżniona europejską nagrodą w kategorii Best Food Quality (Najwyższa Jakość Przekąsek) przyznawaną za stosowanie wyróżniających się praktyk w zakresie jakości, bezpieczeństwa produkcji i produktu.

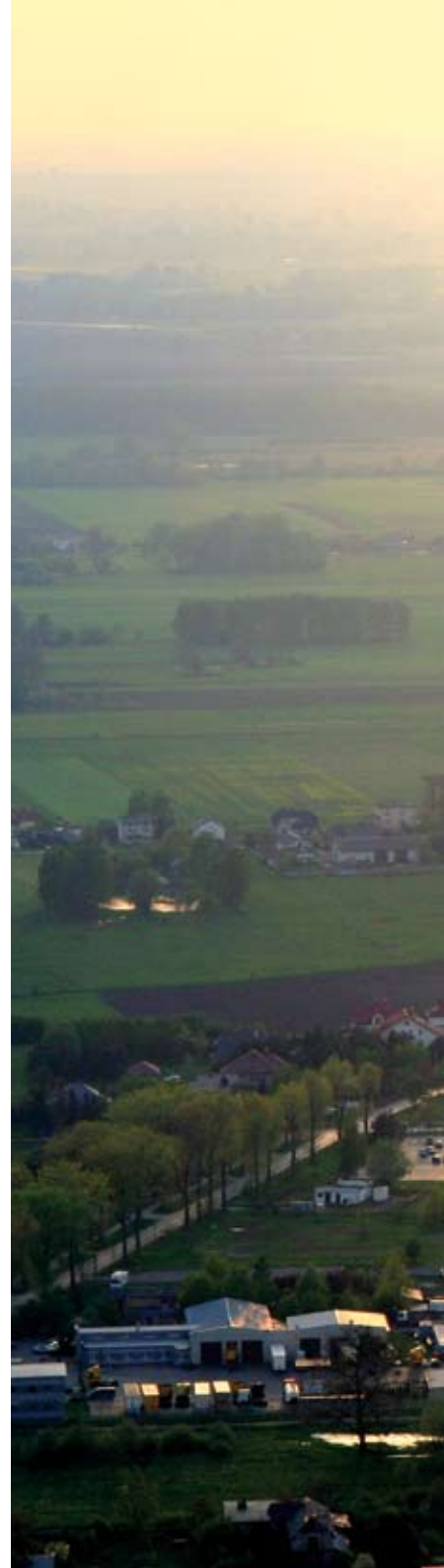
Frito Lay, the salted snack production plant in Grodzisk Mazowiecki, was established in 1993. At that time there were 60 people employed while the total production volume achieved 3,000 tons. Due to the consistently implemented growth strategy, the dedication of employees and the application of the most advanced production technology and management methods, the plant reached an annual production level of 40,000 tons with 600 employees. As a result of further plant expansion it achieved a substantial increase in production capability, tripled the ready product warehouse size and doubled the raw material and packaging material warehouse. The company will replace or improve most of underground installations, add an active fire protection (sprinkler system) and it will add new office space as well as a parking lot for passenger cars.

Plant expansion is achieved without any harm to the natural environment. The company plans to further reduce noise emission, improve on storm and production waste water purification, as well as reduce carbon dioxide emissions. Furthermore, the plant will invest in office waste material segregation (all production waste materials are already recycled). It is in the process of implementing the Environment Management System ISO 14001, which involves frequent internal and independent audits.

Frito Lay plant in Grodzisk Mazowiecki is a leader in productivity rankings and is one of the most modern facilities of its kind in Europe. Besides Poland, the plant supplies the markets of the Kaliningrad District, Lithuania, Latvia, Estonia, the Czech Republic, Slovakia and Hungary while exporting its products to Russia, Germany and Great Britain during increased demand periods.

Dedication to the highest quality possible has brought the plant a number of awards. In 2001 the Quality Academy in Holland granted 6 awards (in such categories as Environmental Protection Standards, Supplier Quality Assurance and Technical Service) among which was a special one - The Quality Oscar 2000 for safe food production.

Since 2004 Plant in Grodzisk Mazowiecki is one of the best manufactories in PepsiCo Group in Europe. Year 2011 brings PepsiCo Europe Sector Operation award in Best Food Quality category, granted for applying distinctive practices in quality, product and production safety scope.

GEDEON RICHTER

Naszą pasją jest farmacja od 110 lat

Rok założenia 1901

Urząd Miejski w Grodzisku Mazowieckim

ul. T. Kościuszki 32 a, 05-825 Grodzisk Mazowiecki

Tel. 22 755 55 34, Fax. 22 755 53 27

e-mail: urząd@grodzisk.pl

www.grodzisk.pl

©Wydawnictwo Reklamowe Górcy

www.wydawnictwo-gorscy.pl

współpraca

Aneta Caban, Monika Kwiczak

tłumaczenie - Zofia Kremer

projekt i przygotowanie do druku:

www.wydawnictwo-gorscy.pl

zdjęcia:

Sławomir Chudzik, Edyta Czubek, Paweł Górecki, Piotr Górski, Michał Jasiński, Maciej Juszcakiewicz, Ireneusz Kanabrodzki, Andrzej Kucharski, Monika Kwiczak, Jacek Mędzycki, Łukasz Nowacki, Tomasz Onezorge, Mariusz Smysło, Krzysztof Skurzyński, Krzysztof Wasilewski, Tomasz Wieczorek

zdjęcia ze zbiorów:

Urząd Miejski w Grodzisku Mazowieckim, Centrum Kultury, archiwum WKD, Stowarzyszenie Bezpieczne Miasto i Gmina, Ludowy Klub Jeździecki Kuclandia, Grodziski Klub Żeglarski „Czysty Wiatr”, Grodziski Klub Tenisa Stołowego „Bogoria”, Galeria Instrumentów Folkowych, Muzeum WKD, Stowarzyszenie Sportowe MWEK TEAM, Klub Sportu Psych Zaprzęgów „Grey”, Frito Lay Poland Sp. z o.o., Gedeon Richter Polska Sp. z o.o., Makbud, MTG Agri-Rol S.A.

Folder powstał przy udziale finansowym firm:

Frito Lay Poland Sp. z o.o., Makbud, MTG Agri-Rol S.A., Naleśnikarnia „Kociółek”, Gedeon Richter Polska Sp. z o.o.

